

Zápis ze 142. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **7. března 2022 od 13.00 hod.** Z důvodu vývoje epidemiologické situace jednání proběhlo online via aplikace WEBEX.

Jednání se zúčastnili: prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D. (předseda), Matěj Bajgar, Dphil. prof. Ing. Petr Dvořák, CSc., RNDr. Miloslav Frýzek, prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., prof. RNDr. Ing. František Kocourek, CSc., doc. RNDr. Stanislav Kozubek, DrSc., prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., prof. MUDr. Josef Syka, DrSc., prof. Ing. Michael Šebek DrSc., prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc., prof. Ing. Bohumír Strnadel, DrSc., Mgr. Michal Nekorjak (host), Ph.D., Mgr. Markéta Avakian (host), Ing. Miroslav Rychtařík (host)

Omluveni: doc. Ing. Jaroslav Machan, CSc., Ing. Karel Vejražka, Ph.D., doc. RNDr. PhDr. Hana Voňková, Ph.D et Ph.D.

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu
- 2) **Informace z 376. zasedání Rady** *[členové Rady]*
- 3) **Hodnocení účelové podpory** *[Š. Jurajda, T. Polívka, M. Bajgar, J. Machan]*
 - a) **Závěrečné hodnocení Národního programu udržitelnosti I + II**
 - b) **Monitorovací zpráva o průběhu skupiny grantových projektů EXPRO (GA ČR)**
 - c) **Zpráva o implementaci výsledků Programu VG a Programu VF (MV ČR)**
 - d) **Analýza využití výsledků za programy ALFA, GAMA a Centra kompetence (TA ČR)**
- 4) **Implementace Metodiky 2017+** *[Š. Jurajda, T. Polívka, F. Kocourek, K. Miholová]*
 - a) **Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+**
 - b) **Oborové kapacity**
 - c) **Emerging Sources Citation Index (ESCI)**
 - d) **Alokace DKRVO a vazba na hodnocení**
 - e) **Resortní metodiky**
- 5) **IS VaVal** *[M. Rychtařík]*
- 6) **Různé**
- 7) **Závěr**

Ad 1) Jednání zahájil předseda Komise prof. Jurajda a konstatoval, že Komise je usnášeníschopná. Komise schválila program jednání. Předseda přivítal nového člena Komise dr. Bajgara a zároveň

omluvil doc. Voňkovou, která se z důvodu zahraniční služební cesty nemohla svého prvního jednání zúčastnit.

Ad 2) Informaci o 376. zasedání Rady ze dne 25. února 2022 podali prof. Jurajda a prof. Polívka. Na základě tajné volby byli zvoleni 2 noví členové KHV Matěj Bajgar, Dphil., a doc. RNDr. PhDr. Hana Voňková, Ph.D. et Ph.D. V tajné volbě bylo zvoleno 9 nových členů Odborných panelů. Rada schválila „Vypořádání námitek výzkumných organizací k hodnocení výsledků na národní úrovni při hodnocení H20“ a protokoly z tripartitních jednání se všemi poskytovateli institucionální podpory. Dále Rada řešila hodnocení velkých infrastruktur, k této problematice vznikne pracovní skupina. Na dubnovém zasedání Rady i KHV bude předložen materiál k hodnocení rezortních výzkumných organizací (posouzení souladu metodik) a rezortní programy účelové podpory ve vztahu k naplňování potřeb rezortů.

Ad 3) Komise projednala Analýzu využití výsledků za programy ALFA, GAMA a Centra kompetence (TA ČR). KHV schválila návrh vyjádření ve smyslu připomínek.

KHV schválila návrh vyjádření k Závěrečnému hodnocení Národního programu udržitelnosti I + II upravený podle připomínek formou per rollam a to dne 10. března 2022 (14 členů KHV hlasovalo pro, 1 se zdržel z důvodu střetu zájmů).

Komise projednala Monitorovací zprávu o průběhu skupiny grantových projektů EXPRO (GA ČR) a schválila návrh vyjádření ve smyslu připomínek.

KHV projednala Zprávy o implementaci výsledků Programu VG a Programu VF (MV ČR) a schválila návrhy vyjádření.

Ad 4a) M. Avakian Komisi zpravila o aktuálním stavu hodnocení podle M17+ na národní úrovni. Proběhlo první setkání předsedů odborných panelů s hlavním koordinátorem hodnocení zaměřené na hodnocení v Modulu 1, další jednání proběhne na jaře a bude věnováno bibliometrické analýze. V návaznosti se jednotlivě sešly všechny odborné panely, členové OP byli informováni o novinkách v hodnocení v Modulu 1 (tak jak vyplývají v M17+ Příručky) a (souvisejících) změnách v aplikaci SKV. Prof. Polívka doplnil informaci o procesu kalibrace v rámci i napříč odbornými panely. Ve dnech 23./24. února 2022 bylo zahájeno hodnocení v Modulu 1 v pátém kole hodnocení podle M17+. V Modulu 2 proběhlo převzetí datasetu od Clarivate Analytics, kontrola datových podkladů a následná oprava ze strany dodavatele. Aktuálně probíhá příprava bibliometrických zpráv nad databází SCOPUS (OP2,4,5,6) a Web of Science (OP1,2,3,4,5,6).

Proběhne schůzka mezi hlavním koordinátorem hodnocení prof. Polívkou a prof. Homolou (který koordinuje přípravy a průběh periodického hodnocení pracovišť AV ČR a koordinuje tuto agendu s národním systémem hodnocení VO) k otázce, proč se liší hodnocení v Modulech 1-2 na národní úrovni a hodnocení mezinárodních panelů v Modulech 1-2 na úrovni poskytovatele, přičemž hodnocení na národní úrovni se jeví jako přísnější.

Doc. Kozubek vznesl dotaz, jak je definovaná role oborových garantů KHV (jaké mají úkoly a zodpovědnost). Prof. Jurajda akcentoval kontrolu kalibrace uvnitř i napříč odbornými panely a s tím související komunikaci s předsedy OP/garanty. Návrh definice činnosti garanta KHV bude předložen na dubnovém jednání Komise. V této souvislosti byla doc. Voňková jednomyslně zvolena garantkou pro sociální vědy (namísto prof. Jurajdy).

Ad 4b) Dopis s žádostí o poskytnutí údajů o oborových kapacitách vč. formuláře byl jednotlivým VŠ rozeslán 8. 12. 2021. Odd. hodnocení výzkumných organizací kompletuje zaslané formuláře (zatím od menších soukromých VŠ). Členové Komise byli informováni o přípravě konference Implementace Metodiky 2017+, která se uskuteční 30. března 2022 v Brně a bude věnována mj. i problematice oborových kapacit. Zkušenosti s hodnocením přednesou na konferenci bývalí předsedové Odborných panelů.

Ad 4c) M. Nekorjak uvedl členy KHV do problematiky časopisů zahrnutých do Emerging Sources Citation Index (ESCI), který v rámci databáze Web of Science vznikl v r. 2015. Aktuálně zahrnuje 7285 časopisů. V průběhu roku 2022 došlo k významné změně - zahrnutí ESCI do Journal Citation Reports (JCR) a k přidělení ukazatele AIS. Dr. Bajgar doplnil, že v důsledku vzrostla absolutní hodnota AIS. ESCI časopisy mohou být na základě průběžných evaluací - pokud prokáží mezinárodní význam a splní další náležitosti - přeřazeny do klasických indexů WoS: Science Citation Index Expanded (SCIE), Social Science Citation Index (SSCI), Arts & Humanities Citation Index (AHCI). Tyto indexy tvoří tradiční obsah JCR a pokrývají 13709 žurnálů zahrnutých do národního hodnocení v Modulu 2. ESCI žurnály počínaje vročením časopisů 2020 mají metriku AIS a formálně splňují definici výsledku Jimp. Jejich zahrnutí by nicméně zásadně změnilo charakter informací získávaných z modulu M2 a to způsobem jdoucím proti původnímu smyslu využití WoS pro M17+, kterým byla výběrovost sledovaných žurnálů. Mimo jiné, 82 % ESCI žurnálů se nachází v pásmech Q3 a Q4.

KHV nedoporučuje zahrnout časopisy indexované v ESCI do bibliometrické analýzy (Modulu 2) a to z důvodu časové a kvalitativní konzistence. Zároveň upozorňuje, že kvalitní časopisy přirozeným vývojem přejdou do JCR. Články zahrnuté v ESCI je možné hlásit jako vybrané výsledky do Modulu 1.

Ad 4d) Rada na svém 375. zasedání dne 17. prosince 2021 uložila prof. Jurajdovi, KHV a Odboru podpory Rady, aby ve spolupráci s poskytovateli a zástupci příjemců institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací vyhodnotili dosavadní zkušenosti s průběhem hodnocení podle Metodiky 2017+ a v případě potřeby navrhli změny. V souvislosti s tímto úkolem byla připravena i informace o míře využití výstupů z hodnocení podle Metodiky 2017+ pro financování výzkumných organizací. Prof. Jurajda uvedl členy KHV do problematiky vztahu hodnocení a financování (alokace DKRVO). Zaslané podklady zobrazují aktuální stav alokace DKRVO (s přihlédnutím ke kvalitativnímu rozdílu v přístupu poskytovatelů k alokaci NPU). KHV diskutovala o prestiži škálování a možné inspiraci v Německu nebo Británii.

Klíčový úkol pro další období je jednání RVVI/KHV s poskytovateli o přímém využití hodnocení podle Metodiky 2017+ na alokaci DKRVO s cílem, aby byla podpořena kvalita/excelence a mezinárodní konkurenceschopnost VaVal v ČR; aby se investice (finanční i personální) vložené do provedení hodnocení skutečně promítly do řízení a financování VO. Proto je potřeba zajistit jasnou korelaci mezi výsledky hodnocení a přidělováním DKRVO ze strany poskytovatelů; používání indexového financování předpokládaného Metodikou.

Součástí strategického řízení je i prospektivní financování, tj. podpora VO se slabší výkonností ale dobrou strategií, tuto skutečnost je třeba detailně zdůvodnit v protokolech z tripartitních jednání (konkrétní cíle, nástroje, očekávané dopady).

Je vhodné, aby poskytovatelé využívali hodnocení vč. oborových kapacit ke zvýšení efektivity struktury alokace DKRVO a to i v případě že dojde ke snížení celkových finančních prostředků

na VaVal. Viz usnesení Rady, aby navýšení výdajů DKRVO v roce 2022 bylo podmíněno v souladu s programovým prohlášením vlády podporou excelence výzkumných organizací v působnosti obou poskytovatelů.

Ad 4e) Poskytovatelé byli požádáni o zaslání rezortních metodik a dalších informací, zasláné materiály byly distribuovány členům KHV. Posouzení rezortních metodik resp. hodnocení souladu metodik poskytovatelů s M17+ bude provedeno v následných krocích: na prvotní posouzení souladu metodik poskytovatele s metodikou páteřní ze strany KHV bude navazovat komplexní analýza, která vznikne v rámci veřejné zakázky KAPR. Členové KHV si rozdělili metodiky jednotlivých poskytovatelů, vyjádření zkompletuje prof. Kocourek a bude projednáno na dubnovém zasedání Komise. Prof. Šebek po prostudování několika metodik doplnil, že kvalita rezortní metodiky koreluje s kvalitou výzkumu v gesci daného poskytovatele. Prof. Kocourek pro Radu na její březnové zasedání připraví krátké shrnutí o probíhající iniciativě. Bude zpracován přehled, kdy poskytovatelé přechází na 5ti leté cykly hodnocení a budou osloveni poskytovatele s žádostí o hodnotící zprávy jednotlivých VO (součást hodnocení na úrovni poskytovatele).

Příští řádné 143. jednání se má konat dne 4. 4. 2022 od 13.00 hod. Podle aktuálního vývoje epidemiologické situace proběhne 143. jednání KHV online via aplikaci WEBEX.

V Praze dne 16. března 2021

Zapsala: M. Avakian

Schválil: Š. Jurajda